

नक्षलवाद्यांसाठी "सुधारित आत्मसमर्पण योजना"
राबविण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक :- एनएएक्स ०९१३/प्र.क्र.४२३/वि.शा.१ ब

सेंटर-१, ७ वा मजला, जागतिक व्यापार केंद्र,

कफ परेड, मुंबई - ४०० ००५.

दिनांक : २६ ऑगस्ट, २०१४

वाचा :- १) शासन निर्णय, गृह विभाग क्र.एनएएक्स २०००/सीआर-११२/विशा-१ ब, दि.२९ ऑगस्ट, २००५

२) अपर पोलीस महासंचालक (विशेष कृती) यांचे पत्र क्र.पोमसं/२१ अ/१९५/नक्षल आ.स. योजना/
८०/२००९, दि.१६ सप्टेंबर, २०१३

३) शासन निर्णय, गृह विभाग क्र.एनएएक्स ०८१२/प्र.क्र.३२९/वि.शा.१ ब, दि.१२ मे, २०१४

प्रस्तावना :-

केंद्रीय गृह सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आलेल्या समन्वय केंद्राने नक्षलवाद्यांच्या आत्मसमर्पण धोरणाबाबत सर्वसाधारण मार्गदर्शक तत्त्वे विहित केलेली असून प्रत्येक राज्याची भौगोलिक, सामाजिक पार्श्वभूमी लक्षात घेऊन स्वतःची आत्मसमर्पण योजना तयार करून राबवावी असे सूचित केले होते. त्यानुसार शासन निर्णय, गृह विभाग क्र. एनएएक्स २०००/प्र.क्र. ११२/विशा-१ ब, दि. २९ ऑगस्ट, २००५ अन्वये राज्यातील नक्षलवाद्यांसाठी आत्मसमर्पण योजना राबविण्यात येत आहे. सदर योजनेस शासन निर्णय, गृह विभाग क्र. एनएएक्स ०८१२/ प्र.क्र. ३२९/ वि.शा.१ ब, दि.१२ मे, २०१४ अन्वये दि. २८ ऑगस्ट, २०१५ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली आहे.

केंद्र शासनाने त्यांचे पत्र क्रमांक १८०१५/२१/२०१२-एनएम-III, दि. ४ एप्रिल, २०१३ अन्वये आत्मसमर्पण योजनेकरिता नवीन मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केलेल्या आहेत. त्यानुसार केंद्र शासनाची योजना दि.१ एप्रिल, २०१३ पासून अंमलात आली असून ती सुरुवातीला ३ वर्षाकरिता चालू राहणार आहे. केंद्र शासनाच्या या सुधारित योजनेतर्गत प्रथम राज्य शासनाने खर्च करावयाचा असून केलेल्या खर्चाची १०० % प्रतिपूर्ती केंद्र शासनाच्या गृह मंत्रालयामार्फत करण्यात येणार आहे.

आत्मसमर्पण करणाऱ्या नक्षलवाद्यांचे प्रमाण वाढले व अधिकाधिक नक्षलवादी आत्मसमर्पित झाले, तर राज्यातील नक्षल समस्या संपुष्टात येण्याचे उद्दिष्ट सफल होईल व अशा भागाचा विकास होऊ शकेल म्हणून तसेच सदर योजना अंमलात आल्यापासून आतापर्यंत महागाईच्या दरात मोठ्या प्रमाणात झालेली वाढ विचारात घेऊन नक्षलवाद्यांना आत्मसमर्पण योजनेतर्गत द्यावयाच्या रकमेमध्येही वाढ करणे आवश्यक झाले होते. राज्यात सध्या अस्तित्वात असलेली आत्मसमर्पण योजना, केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या नवीन मार्गदर्शक सूचना आणि चालू योजना राबविताना आलेला अनुभव या बाबी विचारात घेऊन सुधारित आत्मसमर्पण योजना राबविण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या नवीन मार्गदर्शक सूचना तसेच चालू योजना राबविताना आलेला अनुभव विचारात घेऊन नक्षलवाद्यांसाठी सुधारित आत्मसमर्पण योजना खालीलप्रमाणे राबविण्यास शासन मंजूरी देण्यात येत आहे :-

१. योजनेची उद्दिष्टे :- सुधारित आत्मसमर्पण योजनेची उद्दिष्टे खालीलप्रमाणे आहेत :-

- १) नक्षल चळवळ पूर्णपणे बंद करणे व त्यांचे मनुष्यबळ कमी करून त्यांच्याकडे आकर्षित होणाऱ्या स्थानिक लोकांना या चळवळीतून बाहेर काढणे व पुन्हा नक्षलवादाकडे वळू न देणे.
- २) नक्षलवादी आत्मसमर्पित होण्यासाठी आकर्षक योजना पुरविणे.
- ३) आत्मसमर्पित झालेल्या नक्षलवाद्यांना पुढील काळामध्ये कायद्याचे पालन करणारे जबाबदार नागरिक म्हणून जीवन जगण्यास प्रवृत्त करणे.
- ४) आत्मसमर्पण केल्यानंतर फायदे मिळतात म्हणून कोणीही मुद्दाम नक्षलवादी चळवळीत समाविष्ट होऊन त्यानंतर आत्मसमर्पित झाल्याचे दर्शवून फायदे उपभोगणार नाहीत याची काळजी घेणे.

२. योजनेचे स्वरूप :- सुधारित आत्मसमर्पण योजनेत खालील बाबींचा समावेश असेल :-

- १) नक्षलवाद्यांचे दलममधील स्थानानुसार बक्षिस देणे.
- २) नक्षलवाद्यांनी केलेले गुन्हे हे राज्य, नागरिक व शासनाविरुद्ध आहेत, हे विचारात घेता कच्च्या कैद्यांसह सर्वांसाठी एक सर्वसाधारण शिक्षा क्षमापित योजना जाहीर करणे.
- ३) फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलम ३२१ मधील तरतुदीनुसार आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांविरुद्धचे खटले काढून घेण्याबद्दल विचार करणे.

३. कार्यपध्दती :- सुधारित आत्मसमर्पण योजनेचा लाभ घेण्यासाठी खालीलप्रमाणे पात्रता आवश्यक असेल :-

- १) महाराष्ट्र, छत्तीसगड किंवा आंध्रप्रदेश या राज्यांत पोलीस अभिलेखावर नाव असलेल्या कट्टर नक्षलवाद्यांपुरतीच ही योजना लागू राहिल.
- २) नक्षल समर्थक अथवा त्यांच्या खबऱ्यांसाठी ही योजना लागू असणार नाही.
- ३) आत्मसमर्पित नक्षलवाद्याने त्याने केलेल्या गुन्ह्यांबद्दल, तो कार्यरत असलेल्या परिसरातील नक्षलवाद्यांच्या हालचालींबद्दल तसेच दलमची कार्यपध्दती, दलममधील सदस्यांची संख्या व नावे, शस्त्रे, दलमचा कमांडर, दलमचा उपकमांडर तसेच त्या दलमचे कार्यक्षेत्र याबद्दलची संपूर्ण व खरी माहिती पोलीस अधीक्षक/सक्षम अधिकारी यांना दिल्यास सर्वसाधारण शिक्षा क्षमापित योजनेस तो पात्र राहिल. त्या नक्षलवाद्याला त्याच्या संघटना सदस्यांसंदर्भात, लपण्याचे ठिकाण, शस्त्रसाठा, प्रशिक्षण शिबीर, आश्रय देणाऱ्या व्यक्ती इत्यादीबाबत माहिती विचारताना राज्य गुप्तवार्ता विभागाचा प्रतिनिधी उपस्थित असणे आवश्यक राहिल.
- ४) आत्मसमर्पित होणारा नक्षलवादी पुन्हा नक्षलवादाकडे जाणार नाही किंवा नक्षलवाद्यांच्या देशविरोधी कारवायांना कोणत्याही प्रकारचे सहाय्य करणार नाही अशा प्रकारची शपथ त्याने सर्व लोकांसमोर घेणे आवश्यक राहिल.

- ५) आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यास देण्यात येणारे आर्थिक सहाय्य हे स्थावर मालमत्ता (Fixed Assets) करण्यासाठीच वापरण्यात येईल याची दक्षता घ्यावी.
- ६) आत्मसमर्पित नक्षलवाद्याची पात्रता ठरविण्याचे अधिकार पोलीस अधीक्षक यांना असतील. याबाबतची प्राथमिक शिफारस उपविभागीय पोलीस अधीक्षक यांनी करावी. आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यास तात्काळ स्वरूपाचे बक्षीस देण्याबाबत पोलीस अधीक्षक यांची शिफारस अंतिम राहिल.

४. आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांना द्यावयाचे बक्षिस :- सुधारित आत्मसमर्पण योजनेनुसार आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांना खालीलप्रमाणे बक्षिसाची रक्कम एक महिन्याच्या कालावधीत देण्यात यावी:-

(रक्कम रुपयात)

अ. क्र.	घटक	नक्षल सदस्यांचे पद	सुधारित आत्मसमर्पण योजनेतर्गत द्यावयाची रक्कम
१	२	३	४
१.	ग्राम / एरिया रक्षक दल	सदस्य	१,५०,०००
२.	स्थानिक संघटन दलम (एल ओएस) स्थानिक गुरीला दलम (एल जीएस)	अ) कमांडर	३,००,०००
		ब) उप कमांडर	२,५०,०००
		क) सदस्य	२,००,०००
३.	प्लाटून दलम	अ) कमांडर	४,००,०००
		ब) उप कमांडर	३,००,०००
		क) सदस्य	२,५०,०००
४.	कंपनी दलम	अ) कमांडर	५,००,०००
		ब) उप कमांडर	३,५०,०००
५.	कंपनी प्लाटून	अ) कमांडर	३,५०,०००
		ब) उप कमांडर	३,००,०००
६.	कंपनी दलम	सदस्य	२,५०,०००
७.	गटाने आत्मसमर्पण केल्यास एकत्रित अतिरिक्त मदत	अ) ४ ते ९ नक्षल सदस्य	४,००,०००
		ब) १० किंवा त्यापेक्षा जास्त नक्षल सदस्य	१०,००,०००
८.	पति-पत्नी असलेले नक्षल सदस्य यांनी आत्मसमर्पण केल्यास एकत्रित अतिरिक्त मदत	--	१,५०,०००
९.	विभागीय समिती	अ) सचिव	८ ते १० लक्ष
		ब) सदस्य	६,००,०००
१०.	राज्य समिती	अ) सचिव	१२,००,०००
		ब) सदस्य	८,००,०००
११.	स्पेशल झोन समिती	अ) सचिव	१५,००,०००
		ब) सदस्य	१०,००,०००

१२.	रिजनल ब्युरो	सदस्य/ सचिव	१६,००,०००
१३.	केंद्रीय कमिटी	सदस्य/ सचिव	१८,००,०००
१४.	पोलीट ब्युरो	सदस्य/ सचिव	२०,००,०००

५. **अतिरिक्त सहाय्य :-** हत्यारासह आत्मसमर्पित झालेल्या नक्षल सदस्यास वर नमूद केलेल्या बक्षिसाव्यतिरिक्त शस्त्रासाठी खालीलप्रमाणे अतिरिक्त सहाय्य एक महिन्याच्या कालावधीत देण्यात यावे :-

(रक्कम रुपयात)

अ.क्र.	शस्त्र	सुधारित आत्मसमर्पण योजनेतर्गत द्यावयाची रक्कम
१	२	३
१.	एल.एम.जी. (LMG/ UMG/ GPMG/Pika/ RPG/ Sniper Rifle Similer Weapons)	१,५०,०००
२.	एके ४७/५७/७४ रायफल	१,००,०००
३.	इन्सास रायफल	१,००,०००
४.	एस.एल.आर. रायफल	९०,०००
५.	३०.०६ सेमी ऑटो रायफल	६०,०००
६.	२ इंच मार्टार	७५,०००
७.	.३०३/३१५ रायफल	२५,०००
८.	स्टेनगन / कार्बाईनसह	७५,०००
९.	पिस्तुल/ रिव्हॉल्वर	५०,०००
१०.	१२ बोअर डीबीबीएल सह	२०,०००
११.	१२ बोअर एसबीबीएल सह	१५,०००
१२.	८ एम.एम. रायफल	१५,०००
१३.	भरमार (मजल लोड गन)	५,०००
१४.	रिमोट कंट्रोल डिव्हायसेस	६,०००
१५.	रॉकेट लाँचर	३५,०००
१६.	रॉकेट	२,०००
१७.	प्रति ग्रेनेड/ हँडग्रेनेड	१,०००
१८.	वायरलेस संच	५,००० ते २५,००० त्यांच्या पल्ल्यावर आधारित

१९.	आ.ई.डीज	५,०००
२०.	स्फोटक पदार्थ (प्रति कि.ग्रॅ.)	४,०००
२१.	दारुगोळा (प्रति नग)	५०
२२.	माईन्स	३,०००
२३.	सॅटेलाईट फोन्स	२५,०००
२४.	VHF/HF Communication sets	१०,०००
२५.	Electronic Detonators	१००
२६.	Other Detonators	५०

१) आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांकडील शस्त्रे ही चालू स्थितीत असणे आवश्यक आहे. शस्त्रास्त्राची रक्कम प्रचलित बाजारभावानुसार सुधारित करावयाचे अधिकार विशेष पोलीस महानिरीक्षक, नागपूर परिक्षेत्र, नागपूर यांना (त्यांनी केंद्र सरकारच्या संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्यांशी सल्लामसलत करून) देण्यात येत आहेत.

२) आत्मसमर्पित नक्षलवाद्याने दलमकडून त्याच्या जीविताला धोका असल्याचे सांगून संरक्षणाची मागणी केल्यास असे संरक्षण त्यांना विशेष पोलीस महानिरीक्षक, नागपूर परिक्षेत्र, नागपूर यांच्यातर्फे देण्यात येईल तसेच याच कारणावरून त्याने राज्यात इतरत्र राहण्याचे ठरविल्यास त्याची मागणी विचारात घेण्यात यावी.

६. आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांसाठी पुनर्वसन योजना :- आत्मसमर्पित झालेल्या नक्षलवाद्यांना पुढील काळामध्ये कायद्याचे पालन करणारे जबाबदार नागरिक म्हणून जीवन जगण्यास प्रवृत्त करणे हा या योजनेचा मुख्य उद्देश असल्याने त्यांच्या पुनर्वसनाची जबाबदारी घेऊन पुनर्वसन खालीलप्रमाणे करण्यात यावे :-

- १) **घर अथवा घरासाठी भूखंड व आर्थिक सहाय्य :-** आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांकडे घर नसेल किंवा ते इतरत्र राहू इच्छित असतील तर राज्य / केंद्र शासनाच्या निवासाबाबतच्या विविध योजनांतर्गत जे आत्मसमर्पित नक्षलवादी पात्र ठरत असतील त्यांना घरे देण्यात येतील, परंतु जे आत्मसमर्पित नक्षलवादी अशा योजनांतर्गत पात्र ठरत नसतील तर त्यांना महसूल व वन विभागामार्फत घर बांधण्यासाठी मोफत भूखंड देण्यात येईल व बांधकामासाठी रु.१,००,०००/- देण्यात येतील.
- २) **शिक्षण :-** शासनाच्या शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागामार्फत इयत्ता पहिली ते बारावी पर्यंतच्या शालेय विद्यार्थ्यांकरिता असलेल्या सर्व मोफत योजनांचा लाभ आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांच्या मुलांना / पाल्यांना शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागामार्फत देण्यात येईल.
- ३) **स्वयंरोजगार :-** १) आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांना उदरनिर्वाहाचे साधन म्हणून त्यांना राज्याच्या विविध स्वयंरोजगार योजनांतर्गत देण्यात येणारे फायदे, जर ते संबंधित योजनेच्या अटीची पूर्तता करत असतील तर, देण्यात यावेत तसेच जिल्हा बँकेकडून त्यांना त्यासाठी आवश्यक ते कर्ज देण्यात यावे तसेच स्वयंरोजगार ग्राम स्वयंरोजगार योजनेंतर्गत त्यांना सबसिडी देण्यात यावी.

२) राज्य शासनाच्या विविध शासकीय सेवेतील पदांच्या सध्याच्या सेवा प्रवेश नियमातील तरतुदीची पूर्तता करणाऱ्या आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांना शासकीय सेवेसाठी पात्र समजण्यात यावे.

३) पंतप्रधान रोजगार योजना, बीज भांडवल योजना, खादी ग्रामोद्योग योजना यामध्ये त्यांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात येईल. त्याकरिता रोजगार व स्वयंरोजगार विभाग, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग यांच्यामार्फत संबंधित योजनांतर्गत आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांना सर्वतोपरी मदत देण्याबाबत प्राधान्य देण्यात येईल.

४) आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांच्या पुनर्वसनासाठी शासनाच्या निरनिराळ्या योजनांतर्गत देण्यात येणाऱ्या मदत वस्तू (घर, भूखंड इ.) राज्य सहकारी बँकेकडे तारण ठेवल्या जातील. आत्मसमर्पित नक्षलवादी पुन्हा नक्षलवादाकडे वळला किंवा नक्षलवाद्यांना गुप्तपणे मदत करताना आढळला तर त्याला पुनर्वसनासाठी दिलेल्या घर, भूखंड इ. वस्तू आपोआप जप्त होऊन राज्य शासन/राज्य सहकारी बँकेकडे यथास्थिती जमा होतील.

७. **योजनेची अंमलबजावणी खालीलप्रमाणे करण्यात येईल :-** आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांची पडताळणी व त्यांच्या पुनर्वसन कार्याची अंमलबजावणी करण्यासाठी शासन निर्णय, गृह विभाग क्रमांक एनएएक्स १०१३/प्र.क्र.४६२/विशा१ब, दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१४ अन्वये खालीलप्रमाणे पडताळणी व पुनर्वसन समिती गठित करण्यात आली आहे :-

(१) अपर पोलीस महासंचालक (वि.कृ.) / विशेष पोलीस महानिरीक्षक (न.वि.अ.)	-	आत्मसमर्पण व पुनर्वसन अधिकारी
(२) प्रधान सचिव / सचिव (विशेष), गृह विभाग	-	सदस्य
(३) जिल्हाधिकारी	-	सदस्य
(४) केंद्रीय सशस्त्र पोलीस दलाचा प्रतिनिधी	-	सदस्य
(५) पोलीस अधीक्षक	-	सदस्य-सचिव

१) केंद्रीय सशस्त्र पोलीस दलाच्या कोणत्याही घटकासमोर, जिल्हादंडाधिकारी, पोलीस अधीक्षक, परिक्षेत्रिय उपमहानिरीक्षक / महानिरीक्षक, विशेष पोलीस महानिरीक्षक (नक्षल विरोधी अभियान) / (विशेष शाखा), उप महानिरीक्षक (विशेष शाखा), पोलीस अधीक्षक (विशा), उपविभागीय दंडाधिकारी, उपविभागीय पोलीस अधिकारी किंवा राज्य शासनाने नामनिर्देशित केलेल्या अधिकाऱ्यांसमोर नक्षल सदस्य आत्मसमर्पण करू शकतील. नक्षल सदस्य हा राज्याबाहेरील संरक्षण दलासमोर अथवा केंद्रीय सशस्त्र पोलीस दलासमोर सुद्धा आत्मसमर्पण करू शकेल. असे अधिकारी सदर नक्षल सदस्याची सविस्तर माहिती विहित नमुन्यात भरून ती आत्मसमर्पण व पुनर्वसन अधिकारी यांचेकडे सुपूर्द करतील व आत्मसमर्पण व पुनर्वसन अधिकारी अशा आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांच्या पूर्वेतिहासाची पडताळणी संबंधित सक्षम अधिकारी / दल यांचेकडून करून घेतील.

२) आत्मसमर्पित नक्षलवाद्याने ज्या अधिकाऱ्याकडे आत्मसमर्पण केले असेल त्या अधिकाऱ्याने त्यास तात्काळ पोलीस संरक्षण पुरवावे व त्या नक्षल सदस्याची सर्व सविस्तर माहिती आवश्यक विहित नमुन्यात भरण्यासाठी ती प्राप्त करून नंतर त्या नक्षल सदस्यास ट्रांझिट कॅम्पमध्ये आत्मसमर्पण व पुनर्वसन अधिकारी यांचेकडे पाठवावे. याबाबतचा अनुपालन अहवाल १५ दिवसांत सादर करावा.

३) जिल्हादंडाधिकारी, पोलीस अधीक्षक व राज्य गुप्तवार्ता विभागाचा प्रतिनिधी यांची समिती आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांविषयी खात्री करून घेऊन नक्षलवादी खरोखर आत्मसमर्पित झाले आहेत किंवा दिशाभूल करीत आहेत याबाबत खात्री करेल.

४) आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांना वर नमूद केलेल्या योजनांसंदर्भात लाभ मिळण्यासाठी प्राधान्य देण्यात यावे तसेच आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांच्या सर्व हालचालींवर तसेच त्यांच्या वागणुकीवर पुनर्वसन केल्यानंतर किमान १ वर्ष बाराकाईने लक्ष ठेवावे.

५) वर नमूद केलेल्या प्रत्येक योजनेची अंमलबजावणी, ज्या यंत्रणेकडून त्या योजनेची अंमलबजावणी केली जाते (उदा. जिल्हा ग्राम विकास संस्था, जिल्हा परिषद इ.), त्याच यंत्रणेकडून केली जाईल. आत्मसमर्पण करणाऱ्या नक्षलवाद्यांना वरील योजनांचा लाभ मिळवून देण्याची जबाबदारी संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांची राहिल. आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांना वरील योजनांचा अल्पावधीत जास्तीत जास्त लाभ मिळावा यादृष्टीने जिल्हाधिकाऱ्यांनी प्रयत्न करावेत.

८. **खटले काढून घेण्याबाबत शिफारस करणारी समिती :-** आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांविरुद्ध न्यायालयात दाखल असलेल्या गंभीर खटल्यांची न्यायालयीन प्रक्रिया विहित पद्धतीनुसार सुरु ठेवण्यात येईल. आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांना त्यांचे संबंधित न्यायालयीन कामकाजासाठी शासन निःशुल्क कायदेशीर सेवा / वकील उपलब्ध करून देईल. या खटल्यांचा जलदगतीने निपटारा होण्यासाठी जलदगती न्यायालयांची स्थापना करण्यात येईल.

आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांवर दाखल करण्यात आलेले खटले त्यांचे गुन्ह्याचे स्वरूप पाहून ते काढून घ्यावेत किंवा कसे याबाबत शिफारस करण्यासाठी खालीलप्रमाणे समिती गठित करण्यात यावी :-

(१) संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हादंडाधिकारी	-	अध्यक्ष
(२) जिल्हा सरकारी वकील	-	सदस्य
(३) पोलीस अधीक्षक	-	सदस्य-सचिव

सदर समितीने प्रकरणनिहाय आढावा घेऊन याबाबत आपली शिफारस करावी.

९. **विशेषाधिकार :-**

(१) नक्षलवादी भागाच्या विकासासाठी नियोजन विभागातर्फे जो नियतव्यय उपलब्ध करण्यात येईल त्या नियतव्ययामधून आत्मसमर्पित नक्षलवाद्यांकरिता चालू आर्थिक वर्षासाठी रुपये २४१.०० लक्ष इतकी अर्थसंकल्पीय तरतूद करून तेवढा निधी राखून ठेवण्याचे व त्याचा विनियोग करण्याबाबतचे अधिकार विभागीय आयुक्त, नागपूर यांना प्रदान करण्यात यावेत. या निधीच्या तरतुदींची कार्यवाही नियोजन विभागाने करावी.

(२) सदर आत्मसमर्पण योजनेंतर्गत नमूद केलेल्या विविध योजनांकरिता लाभार्थ्यांसाठी जे निकष विहित करण्यात आले आहेत त्यामध्ये समर्पित नक्षलवादी बसत नसेल तर त्याचे पुनर्वसनाचे उद्देश लक्षात घेऊन अशा अटी शिथिल करण्याचे अधिकार जिल्हाधिकाऱ्यास देण्यात येत आहेत. मात्र अशा प्रत्येक प्रसंगी त्याने संबंधित प्रशासकीय विभागास तसेच गृह विभागास कळविणे आवश्यक राहिल.

(३) ही योजना लागू करण्यात येण्याच्या दिनांकापूर्वी आत्मसमर्पित झालेल्या नक्षलवाद्यांसाठी या योजनेतील तरतुदी लागू राहणार नाहीत.

१०. **प्रसिध्दी :-** सदर आत्मसमर्पण योजना यशस्वी होण्याच्या दृष्टीकोनातून मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, जिल्हाधिकारी, या योजनेत सहभागी संबंधित विभागाचे जिल्हा स्तरावरील अधिकारी यांनी व्यापक स्तरावर प्रसिध्दी द्यावी.

११. सदर योजना दिनांक ०१ एप्रिल, २०१३ पासून अंमलात आणण्यात येत आहे.

१२. शासन निर्णय, गृह विभाग क्रमांक एनएएक्स २०००/सीआर-११२/विशा-१ ब, दिनांक २९ ऑगस्ट, २००५ मधील तरतुदी दिनांक ३१ मार्च, २०१३ पर्यंत लागू राहतील. शासन निर्णय, गृह विभाग क्रमांक एनएएक्स ०८१२/प्र.क्र.३२९/वि.शा.१ ब, दिनांक १२ मे, २०१४ याद्वारे रद्द करण्यात येत आहे.

१३. यावरील खर्च "मागणी क्रमांक बी-१, २०५५ पोलीस - (००) (१०९) जिल्हा पोलीस (००) (०१) जिल्हा पोलीस बल, २०, इतर प्रशासकीय खर्च (२०५५ ०१६८) या लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

१४. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २३७/१४/व्यय-७, दिनांक १६ मे, २०१४ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०८२२१२५२५९८७२९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ब.दि.उमाटे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
२. मा.उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव
३. मा.मंत्री (गृह) / मा.राज्यमंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव
४. सर्व मा.मंत्री / मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
५. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
६. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग
७. सर्व विभागीय आयुक्त
८. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
९. अपर पोलीस महासंचालक (विशेष कृती), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१०. सर्व जिल्हाधिकारी
११. विशेष पोलीस महानिरीक्षक, नक्षल विरोधी अभियान, नागपूर
१२. पोलीस उप महानिरीक्षक, गडचिरोली परिक्षेत्र, नागपूर
१३. सर्व पोलीस आयुक्त
१४. सर्व पोलीस अधीक्षक
१५. महालेखापाल, महाराष्ट्र -१/२ (लेखापरिक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर

१६. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
१७. सर्व कोषागार अधिकारी
१८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१९. वित्त विभाग (व्यय-७), मंत्रालय, मुंबई
२०. सर्व सह सचिव / उप सचिव / अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, गृह विभाग
२१. निवडनस्ती (विशा-१ ब)